



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
 ΙΔΡΥΜΑ  
**ΙΚΑ**  
 ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ  
 ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΣΦ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ  
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ  
 ΤΜΗΜΑ ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Ταχ. Δ/νση: Αγ. Κων/νου 8 (10241)  
 Πληροφορίες: Μ. Κουτσοπούλου  
 Αριθ. Τηλεφώνου: 2105215185  
 e-mail : [diefpar@ika.gr](mailto:diefpar@ika.gr)

ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 28.3.2014

Αριθ. Πρωτ.  
 Σ82/2

**ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ**  
 ΓΕΝΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ

ΠΡΟΣ:

Όλα τα Υποκαταστήματα ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Προς όλους τους υπαλλήλους  
 των υπηρεσιών Συντάξεων

**Θ Ε Μ Α:** «Αντιμετώπιση αιτήσεων περί ανάκλησης νόμιμων επωφελών ατομικών διοικητικών πράξεων ή και παραίτησης από κεκτημένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα».

Με αφορμή το γεγονός ότι κατά το τελευταίο χρονικό διάστημα παρουσιάζεται πλήθος περιπτώσεων κατά τις οποίες συνταξιούχοι του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, είτε προκειμένου να λάβουν ή να συνεχίσουν να λαμβάνουν συνταξιοδοτικές παροχές από άλλους ασφαλιστικούς φορείς, είτε προκειμένου να επωφεληθούν από την τροποποίηση διατάξεων της νομοθεσίας, οι οποίες εξυπηρετούν το οικονομικό τους συμφέρον, ζητούν - παραιτούμενοι του συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος- ανάκληση της διοικητικής πράξης σύμφωνα με την οποία έχουν καταστεί συνταξιούχοι, σας πληροφορούμε ότι **δεν είναι επιτρεπτή η ικανοποίηση αιτημάτων περί ανάκλησης νόμιμων ευμενών ατομικών διοικητικών πράξεων και, επομένως, παραίτησης από συνταξιοδοτικό δικαίωμα,** σύμφωνα με το περιεχόμενο του με αρ. πρωτ. 12420/19.11.2010 εγγράφου του Γραφείου Νομικού Συμβούλου του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, το οποίο κοινοποιείται με το παρόν προς ενημέρωσή σας.

Εφιστούμε την προσοχή σας στις κρίσιμες παραδοχές του ως άνω εγγράφου, και συγκεκριμένα στα εξής σημεία:

**α)** Με βάση το άρθρο 3 του Αστικού Κώδικα, σύμφωνα με το οποίο η ιδιωτική βούληση δεν μπορεί να αποκλείσει την εφαρμογή κανόνων δημόσιας τάξης, και στο χώρο του δικαίου της κοινωνικής ασφάλισης η ιδιωτική βούληση δεν δύναται να αποκλείσει ή να ρυθμίσει διαφορετικά την έννομη σχέση που ρυθμίζεται από διατάξεις

δημόσιας τάξης, όπως είναι οι περί κοινωνικής ασφάλισης διατάξεις, με αποτέλεσμα να είναι ανίσχυρη η παραίτηση από την αξίωση περί απονομής ασφαλιστικών παροχών, με τη συναίνεση του διοικουμένου για ανάκληση ευμενούς γι' αυτόν νόμιμης διοικητικής πράξης.

**β) Δεν είναι κατά νόμο επιτρεπτή και με κανένα τρόπο δεν παράγει έννομο αποτέλεσμα η παραίτηση δικαιούχου από συνταξιοδοτικές παροχές καταβαλλόμενες από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, προκειμένου ο συνταξιούχος να αποκτήσει δικαίωμα επί οικονομικά επωφελέστερης παροχής που χορηγείται από άλλο ασφαλιστικό φορέα.**

**γ) Επάνοδος της Διοίκησης μετά την οριστικοποίηση της κρίσης των αρμόδιων ασφαλιστικών οργάνων επί ασφαλιστικού-συνταξιοδοτικού αιτήματος δεν είναι κατ' αρχήν επιτρεπτή και αποκλείεται τόσο λόγω μεταγενέστερης διαφορετικής εκτίμησης όσο και για λόγους σκοπιμότητας.**

**Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η ανάκληση νόμιμων επωφελών ατομικών διοικητικών πράξεων:**

- Για λόγους δημοσίου συμφέροντος και μάλιστα επιτακτικού.
- Αν ο διοικούμενος δεν συμμορφώνεται προς τους όρους από τους οποίους εξαρτάται η ισχύς της πράξης.
  - Αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων εκδόθηκε η πράξη.
  - Αν πέρασε άπρακτη η προθεσμία που έθετε η πράξη στον διοικούμενο για ορισμένη ενέργεια.

Εξάλλου, επιτρέπεται ελεύθερα η ανάκληση νόμιμων ατομικών διοικητικών πράξεων από τις οποίες δεν έχουν απορρεύσει δικαιώματα του διοικουμένου ή ευνοϊκές γι' αυτόν πραγματικές καταστάσεις (π.χ., διοικητικές πράξεις οι οποίες αποφαίνονται σχετικά με τη διακοπή χορήγησης μιας παροχής), καθώς και εκείνων που περιέχουν επιφύλαξη περί ανάκλησης.

Επίσης, κάμψη της ανωτέρω αρχής περί απαγόρευσης επανόδου της Διοίκησης επί ασφαλιστικού-συνταξιοδοτικού αιτήματος μετά την οριστικοποίηση της κρίσης των αρμόδιων ασφαλιστικών οργάνων, δηλαδή δυνατότητα επανόδου της υπηρεσίας προς επανεξέταση υπόθεσης που έχει οριστικοποιηθεί, μπορεί να γίνει δεκτή, για λόγους επιείκειας, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες:

- Ο ενδιαφερόμενος με νεότερη αίτησή του επικαλείται τη μεταβολή των κρίσιμων προϋφιστάμενων πραγματικών στοιχείων με βάση νεότερα στοιχεία που αποδεικνύονται και τα οποία κατά το χρόνο έκδοσης της διοικητικής πράξης ήταν άγνωστα στον ίδιο και την υπηρεσία που εξέδωσε την απόφαση της οποίας ζητείται η ανάκληση ή τροποποίηση (περίπτωση πεπλανημένης εκτίμησης).

- Έχει συντελεστεί μεταβολή της νομοθεσίας που δεν ελήφθη υπόψη κατά το χρόνο έκδοσης της διοικητικής πράξης.

- Έχουν παγιωθεί οι νομολογιακές και ερμηνευτικές απόψεις των αρμόδιων ανώτατων δικαστηρίων που επηρεάζουν επίμαχα ασφαλιστικά θέματα επί των οποίων έχουν κρίνει διαφορετικά τα αρμόδια ασφαλιστικά όργανα (υπό την προϋπόθεση ότι η Διοίκηση συναινεί στην καθολική εφαρμογή της μεταβληθείσας νομολογίας).

Πέραν των αναφερομένων στο κοινοποιούμενο έγγραφο του Γραφείου Νομικού Συμβούλου και προς αποφυγή παρεξηγήσεων, είναι απαραίτητο να διευκρινιστεί επιπλέον ότι δεν πρέπει να συγχέεται η παραίτηση από αναγνωρισμένο δικαίωμα απονομής ασφαλιστικής παροχής –που, όπως προεκτέθηκε, είναι ανίσχυρη- με την παραίτηση από υποβληθείσα αίτηση περί απονομής παροχής, ενόσω αυτή βρίσκεται σε εκκρεμότητα, η οποία είναι έγκυρη, σύμφωνα με τη νομολογία.

Λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερθέντα, στο εξής παύει η ισχύς κάθε γενικής ή ειδικής αντίθετης οδηγίας. Συνεπώς, κάθε συναφής περίπτωση που βρίσκεται σε εκκρεμότητα κατά την ημερομηνία έκδοσης του παρόντος εγγράφου θα πρέπει να κριθεί σύμφωνα με το περιεχόμενο του κοινοποιούμενου εγγράφου, ενώ δεν θα επανεξεταστούν οι περιπτώσεις που έχουν κριθεί διαφορετικά.

Συν.: Το με αρ. πρωτ. 12420/19.11.2010 έγγραφο του Γραφείου Νομικού Συμβούλου ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γρ. Διοικητή
2. Γρ. Υποδιοικητή κ. Δ. Πατσούρη
3. Γρ. Γεν. Διευθύντριας Ασφαλιστικών Υπηρεσιών
4. Γρ. Διευθυντή Παροχών

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ  
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΓΔΟΝΤΑΚΗ